

A przecież królestwo Boże można osiągnąć nie powiększając swojego bogactwa i swojego majątku, lecz pokładając całą nadzieję, w wierze krzyża i w cnocie postępowania. Stanowi to jedyną drogę do osiągnięcia daru nieśmiertelności, której niezbędnym warunkiem jest cnota wiary i cierpienia w życiu doczesnym, nie wynikające jednak z własnej chciwości. Bo tylko ten zdąży do nieba, kto zerwie więzy swego bogactwa. Kto zaś w życiu doczesnym szuka tylko rozkoszy, a unika za wszelką cenę cierpienia, tego czeka kara w życiu przyszłym¹⁴.

Całe życie człowieka żadnego majątku, a bojącego się jego utraty oraz ubóstwa, to jedno pasmo nieustannej pogoni za pieniędzmi¹⁵. Wcześniejszy Cyprian oraz współcześni mu Bazyli i Jan Chryzostom określają niekiedy własność mianem kradzieży, a ten ostatni posuwa się nawet do zrównania bogactwa z morderstwem, ponieważ źródłem bogactwa może być krzywda, niesprawiedliwość i przeemoc¹⁶. Majątek więc, choć nie zapewnia żadnego oparcia swojemu właścicielowi, a powstaje skutek jego chciwości i żądzy posiadania, jest przyczyną zguby i nieszczęść dla wielu ludzi ubogich. Już wcześniej Ireneusz utożsamiał każdą własność z niesprawiedliwością i krzywdą innych, choć bogactwa jako takiego nie potępiał. Dla Ambrożego chciwość jest karą samą w sobie wymierzoną za zachłanność ludzi bogatych. W tym punkcie jego stanowisko wykazuje pewną styczność z etyką Seneki, który powiada: "nie masz chciwości bez kary, choć już sama chciwość starcza za karę /.../. Większej męki przysparza posiadanie pieniędzy niż ich zdobywanie". Ludźmi bogatymi - zdaniem Cypriana - zawsze rządzi nieprawość i pożądlivość, gdyż wszędzie "rabują i zajmują, nie ma nawet pozornego osłaniania łupieństwa, ani ociągania się z nim"¹⁷.

14 De officiis I 50, 252; II 2, 7; De excessu fratris Satyri 1, 42; por. Cicero, De legibus 1, 55; Cyprianus, De lapsis 12; Ad Demetrianum 18; Ad Donatum 14; Ad Quirinum III 69; Lactantius, Divinae institutiones VI 4, 11; VII 8, 1; VII 10, 8; Epitome 30, 1-2.

15 De Nabuthae 2, 5; 4, 17; 6, 28; 6, 29; 11, 47; 13, 55-56.

16 Cyprianus, Ad Quirinum III 61; De lapsis 6; Joannes Chrysostomus, In epistolam I ad Timotheum hom. 12, 4; Ambrosius, De Nabuthae 1, 1-2; 3, 11; 3, 13-14; 5, 21; Expositio in psalmum 118, 8, 22.

17 Irenaeus, Adversus haereses IV 2, 4 i IV 30, 10, Sch 100, 402